

Ingek. 18 MEI 2011

Meldin. 2010-0095

zaaknummer 2010 T 054

16 mei 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: de BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren
wonende te
hierna te noemen klaagster,

tegen:

wijlen _____
geboren in _____ overleden in _____,
laatstelijk werkzaam als
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift is door Hulp en Recht ontvangen op 3 november 2010.

Op 27 december 2010 is bij Hulp en Recht een verweerschrift binnengekomen van de bisschop van 's-Hertogenbosch,

Op 14 maart 2011 heeft te Utrecht een zitting van de BAC achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de BAC was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden. Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt mondeling nader toegelicht. Namens aangeklaagde zijn verschenen _____, voornoemd, en mr. _____ kanselier van het bisdom.

Tijdens de zitting is besloten de behandeling van de zaak aan te houden om klaagster de gelegenheid te geven aan te tonen dat zij al sedert de jaren 1970/80 heeft geprobeerd haar problemen, volgend uit het misbruik in haar jeugd, middels therapie op te lossen.

Klaagster heeft bij brief van 5 april 2011 drie medische verklaringen overgelegd. Op de brief van 5 april 2011 heeft de _____ bij brief van 22 april 2011 namens het bisdom gereageerd.

2. De klacht

2.1. Klaagster komt uit een gezin dat het financieel niet breed had. Het gezin woonde in _____ en behoorde tot de parochie waar aangeklaagde vanaf _____ tot zijn overlijden in _____ pastoor was. Aangeklaagde stopte de vader van klaagster wel eens geld toe. In ruil daarvoor verwachtte aangeklaagde wel dat zijn oudste dochter (klaagster) die toen nog op de lagere school zat, op woensdagmiddag na school en soms ook op zaterdagmiddag klusjes voor hem kwam opknappen in de kerk of de pastorie. Tijdens deze klusjes heeft aangeklaagde klaagster seksueel misbruikt. Klaagster was ongeveer twaalf jaar toen het begon. Het misbruik heeft ongeveer een jaar geduurd.

2.2. Het seksueel misbruik bestond uit het betasten van klaagster. Als klaagster en de pastoor samen kaarsen uit het voorraadhok gingen halen moest klaagster een hoge ladder op en aangeklaagde hield de ladder vast. Klaagster droeg altijd een kort rokje want een lange broek was in die tijd niet toegestaan. Na het halen van de kaarsen ging aangeklaagde met klaagster naar de sacristie en draaide de deur op slot. Aangeklaagde ging op een stoel aan tafel zitten en klaagster moest heel dicht naast hem komen staan en in een platenboekje kijken. Intussen ging aangeklaagde zo hard met zijn handen over het lichaam van klaagster dat het pijn deed. Ook greep hij haar wel van onderen in haar kruis vast en tilde haar met zijn rechterarm omhoog zodat zij bijna op haar kop stond en zich aan de tafel moest vastgrijpen om niet te vallen. Klaagster herinnert zich daarbij een sfeer van angst, pijn, dreiging en geheimhouding.

2.3. Klaagster durfde over deze gebeurtenissen met niemand te praten. Op een gegeven moment kreeg zij last van buikpijn en moest toen op doktersadvies een week in bed blijven en goed verzorgd worden. Na deze week van rust werd het misbruik gewoon voortgezet. Klaagster weet dat zij niet de enige was die werd misbruikt. Zij weet van een meisje dat het aan haar ouders vertelde en daarna niet meer naar de pastoor toe mocht. Dit meisje kwam uit een welgesteld gezin dat niet afhankelijk was van giften van de pastoor. Pas toen klaagster naar de MULO ging, kwam er een einde aan de bezoeken omdat klaagster wegens huiswerk geen tijd meer had voor klusjes.

2.4. De gevolgen van het misbruik hebben een grote invloed gehad op het leven van klaagster. Na de beëindiging van haar studie aan de kweekschool werd zij depressief en deed ze diverse zelfmoordpogingen. Ze ging in therapie en werd al in arbeidsongeschikt. Gedurende haar hele leven heeft klaagster psychologische hulp gezocht en diverse soorten van therapie gevolgd.

2.5. Doel van de klachtprocedure is voor klaagster dat zij gehoord wordt en respect krijgt. Daarnaast vraagt zij een vergoeding, niet alleen voor de kosten die zij heeft moeten maken in verband met de door haar gevolgde therapieën maar ook in verband met de door haar gederfde inkomsten. Klaagster is onderwijzeres van beroep maar heeft als gevolg van haar vroeg ingetreden arbeidsongeschiktheid geen normaal inkomen kunnen verwerven en geen pensioen kunnen opbouwen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De bisschop betreurt hetgeen klaagster is aangedaan zeer en toont begrip voor wat zij heeft geleden. Anderzijds stelt hij dat bij de bestudering van persoonsdossier en archieven noch uit navraag aanwijzingen of vermoedens zijn gevonden die duiden op seksueel misbruik door aangeklaagde, zodat hij het gestelde misbruik kan bevestigen noch ontkennen.

4. De beoordeling

4.1. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten, indien juist, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.2. De verweten feiten hebben zich meer dan vijftig jaar geleden afgespeeld en zijn door het overlijden van aangeklaagde niet meer in detail te onderzoeken. Bij de beoordeling van een klacht is voor de BAC uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring

van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Dit geldt te meer omdat in dit geval de aangeklaagde is overleden en zich niet kan verweren.

Desalniettemin is in dit geval voor de BAC aannemelijk geworden dat klaagster in of rond het herhaaldelijk door aangeklaagde is misbruikt. De BAC is hiervan overtuigd geraakt niet alleen door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld maar ook door de nader door klaagster overgelegde stukken. Hieruit blijkt dat klaagster al sinds depressieve klachten heeft en in arbeidsongeschikt is geraakt, waarna zij diverse therapieën heeft gevolgd, aanvankelijk zonder succes bij de RIAGG, en sedert bij Tijdens deze therapieën heeft klaagster al melding gemaakt van het seksueel misbruik en heeft zij aangegeven daaronder zeer te hebben geleden.

4.3. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie uiterst kwalijk is geweest.

4.4. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de BAC zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. Bisschop Hurkmans heeft daartoe een eerste stap gedaan door - onder het voorbehoud dat, nu aangeklaagde niet meer leeft, hij daarover zelf niet meer kan worden gehoord - begrip te tonen en spijt te betuigen voor wat klaagster is aangedaan.

4.5. De BAC kan geen oordeel geven over het verzoek tot financiële genoegdoening aangezien zij geen bevoegdheid heeft daaromtrent te adviseren. Ter informatie van klager merkt de BAC op dat de Bisschoppenconferentie en de KNR een commissie hebben ingesteld, de commissie Lindenbergh, die de bisschoppen en oversten met betrekking tot schadevergoeding zal adviseren.

4.5. De BAC zal adviseren als na te melden.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het misbruik in de genoemde omstandigheden heeft plaatsgevonden, en daarvoor namens het bisdom spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 16 mei 2011 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem., en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de bisschop van 's-Hertogenbosch en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de bisschop.